

Evropská známka kvality pomáhá chemickému vzdělávání

Na popud institucí Evropské unie byl koncem minulého století zpracován přehled toho, co se na evropských univerzitách učí v chemických oborech, sylabů, použitých učebnic i odpovídajících hodnot ECTS kreditů v 16 státech Unie¹. Sumarizací tohoto objemného díla vznikl materiál nazvaný: *Learning Outcomes Profile for Graduates in Chemistry and Chemical Engineering* (který byl později též publikován²). „Learning Outcomes“ byly použity, spolu s Dublinskými a Budapeštskými deskriptory, ve spolupráci s akcí *Tuning Educational Structures in Europe*, pro formulaci požadavků na studijní profily požadované pro udělení známky kvality pro dané vzdělávací programy, tzv. *European Quality Labels in Chemistry* (*Labels européennes de Qualité en Chimie*); popisy požadavků a procedur jsou k dispozici na stránkách ECTN³. Postupně byly v rámci sítě cca 150 univerzit vyučujících chemii vytvořeny podmínky a procedury pro udělování a kontrolu známek kvality na všech třech úrovních vysokoškolského vzdělávání a orgán zabývající se udělováním známek, tzv. *Label Committee*, navrhl úspěšně udělení více než 60 známek *Eurobachelor*, na 40 známek *Euromaster*, 1 známku *Eurodoctorate* pro více než 50 univerzit a 3 univerzitní konsorcia z více než 20 zemí světa. V ČR má tyto známky řada programů PŘF UK Praha a VŠCHT Praha.

Postupně byla formulována též známka pro obor chemické technologie a je připravována řada dalších. Orgány EU podpořily projekt mnohokrát finančně a mnohokrát ve svých oficiálních materiálech známky kvality zmiňovaly a doporučovaly (viz např.⁴). Známkou uznání je i nostrifikace schématu ze strany Evropské asociace *EuChemMS* a fakt, že již čtyři národní akreditační agentury (Německo, Polsko, Itálie a UK) získaly souhlas s tím, že mohou známku udělovat jako vedlejší známku kvality při svých akreditačních řízeních. Systém spolupracuje i s akreditační komisí americké ACS, od které převzal schéma požadavků na vybavení vysokých škol při posuzování magisterského vzdělávání. Jak ukázala studie nezávislé agentury IFOK (München), je známka kvality významným přispívajícím atributem k zvýšení „zaměstnatelnosti“ absolventů příslušného stupně studia⁵.

Pro univerzity v Evropě i mimo ni znamená známka kvality „*Chemistry Eurolabel*“ nejenom uznání kvality jejich úrovně chemického vzdělávání, prestižní označení, ale pro jejich studenty závazek, který na sebe každá škola v přihlášce k akreditaci bere, že bude posuzovat všechny

absolventy programů nesoucích *Eurolabel* stejně, jako své vlastní. Pro univerzity mimo Evropskou unii znamenají udělené známky lepší možnost spolupráce s univerzitami v rámci EU.

Udělení známky kvality neznamena homogenizaci studia. *Label Committee* ctí zásadu plně autority každé vysoké školy a univerzity rozhodovat o svých studijních programech; posuzuje však celou řadu minimálních požadavků a identifikátorů, které mohou přispět nejen ke srovnatelnosti výsledků studia, ale například i ke snadnější výměně studentů v systému Erasmus a spolupráci v rámci Erasmus Mundus.

Pracovníci Lisabonské univerzity shrnuli ve své analýze chemických studijních programů, potřebné k „obnovení“ platnosti značky kvality (obnovuje se každých pět let), že značky kvality *Eurobachelor* a *Euromaster* přinesly škole významný nárůst zájmu studentů. Zejména na magisterském stupni došlo k markantnímu nárůstu počtu zájemců o studium a tím pádem i kvalitních studentů. Známkou Portugalci publikovali na webu školy, při dni otevřených dveří, ale i na veletrhu studia, výchovy a zaměstnanosti *Futuralia*.

Pavel Drašar

LITERATURA

1. Todesco P. (Group leader and ed.): *ECTN Core Chemistry Group National Reports 1997–1998*. Negri, Bologna 1998.
2. Turunen I., Byers B. (Group leaders and ed.): *Implementing Outcomes-Based Education in Chemistry and Chemical Engineering*, EC2E2N, Lyon 2011.
3. <http://ectn-assoc.cpe.fr/chemistry-eurolabels/> (staženo 24.9.2013).
4. European Commission, Directorate-General for Education and Culture: *The EU Contribution to the European Higher Education Area*, EU Brussels 2010.
5. Aufterbeck-Martin M., v knize: *Employability of the Chemistry First Cycle Graduates* (Begitt K., Drašar P., ed.), ECTN, Praha a Frankfurt 2009.